

Aluehallintovirasto

Lounais-Suomi

Lausunto

LSAVI/2622/00.02.00/2012

16.11.2012

SISÄASIAINMINISTERIÖ**16. 11. 2012****INRIKESMINISTERIET**

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Asia: Lounais-Suomen aluehallintoviraston (LSAVI) lausunto koskien hallituksen esitysluonnosta laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Viite: Sisäasiainministeriön poliisiosaston lausuntopyyntö 29.10.2012 SM054:00/2012

Yleisperustelut, nykytilan arviointi

PORA-III hankkeessa on pyritty kartoittamaan poliisin aiempien hallintorakenneuudistusten tavoitteiden saavuttamista. LSAVI korostaa – kuten eduskunnan valtiovarainkuntakin – että voimavaroja kohdennettaessa tulee tarkastella kriittisesti poliisihallinnon organisointia ja uudistusten painopisteiden oikeellisuutta. Tämä edellyttää myös selvästi etukäteen määriteltyjä seurannan painopisteitä sekä aitoja tehokkuus- ja vaikuttavuusmittareita.

Nykytilan arvioinnissa on sivuutettu poliisihallitukseen ja sisäasianministeriöön muodostuneet osin päällekkäiset ja tehottomat ohjausjärjestelmät. Toimivan työnjaon luomiseen poliisihallinnon eri tasojen välillä tulee jatkotyössä kiinnittää erityistä huomiota.

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Lähtökohtaisesti LSAVI pitää esityksen tavoitetta lisätä poliisin toiminnan tehokkuutta ja yksinkertaistaa organisaatorakennetta oikeana ja perusteltuna.

Liikkuvan poliisin yhdistäminen paikallispoliisiin on hallinnon ja poliisiorganisaation keventämisen näkökulmasta perusteltua. Ratkaisu kuitenkin edellyttää vahvaa panostusta muutosvaiheessa siihen, että liikenneturvallisuustyössä turvataan jatkossakin poikkihallinnollinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Lisäksi raskaan liikenteen valvonta edellyttää PTR-yhteistyön lisäämistä.

Samanaikaisesti automaattista liikenteenvalvontaa ja uusien teknologioiden käyttöönottoa valvonnassa tulee systemaattisesti edistää.

Hallinnollinen kytkentä aluehallintovirastojen ja poliisin vastualueiden välillä voidaan lakkauttaa. Malli on ollut täysin toimimaton ja aluehallintovirastojen poliisin vastualueiden henkilöstö on käytännössä hoitanut yksinomaan poliisihallituksen tehtäviä.

Jatkossa toimitilahallintoon liittyvät vastuut ja kustannukset poliisin vastualueiden osalta tulee siirtää poliisihallituksen vastuulle.

Yhteistyön rakentamiseen poliisilaitosten ja aluehallintovirastojen kesken tulee panostaa suunnitelmallisesti ja säädosperustaisesti, kuten lainsäädäntöesityksessä onkin tehty (1 a § poliisiyksiköiden ja aluehallintovirastojen yhteistyöstä). Yhteistyössä korostuvat valmius-, varautumis- ja turvallisuussuunnittelua koskevat tehtävät. Poliisihallitukselle ja aluehallintovirastoille jää jatkossakin poliisin palvelujen alueellisen saatavuuden arviointi.

Esityksen vaikutukset

Esityksen taloudellisiin vaikutuksiin LSAVI toteaa, että kiistatta liikkuvan poliisin ja paikallispoliisin yhdistymisellä saavutetaan kustannussäästöjä. Tukitoimintojen ja henkilöstön osalta esitetyt säästöpotentiaalit ovat jossain määrin epävarmalla pohjalla. Aluehallintovirastojen poliisin vastualueiden lakkautuksilla ei ole säästö- tai kustannusvaikutuksia.

Yhteiskunnalliselta näkökannalta on uudistuksen vaikutuksia kirjattu hyvin niukasti. Erityisesti tarvitaan linjauksia siitä, miten jatkossa pystytään säilyttämään riittävässä määrin poliisitoiminnan paikallisuus ja vahva paikallistuntemus. Joka tapauksessa poliisin on oltava saavutettavissa ja toimittava nopeasti riippumatta poliisilaitoksen maantieteellisestä sijainnista. Lounais-Suomen osalta korostuvat erityisesti laajan saariston ja pohjoisen Satakunnan poliisitoiminnan järjestämistarpeet.

Lakiehdotukset

Esitettyyn lakitekstiin LSAVI:lla ei ole huomauttamista. Olennaista on se, että jatkossa asetustasolla määriteltäisiin aluehallintovirastojen ja poliisin yhteistyön järjestämisen organisoinnista ja menettelytavoista. Työssä tulee ottaa huomioon aiempaa paremmin niin aluehallintovirastojen kuin valtiovarainministeriönkin näkemykset.

Asetuksen osalta LSAVI korostaa sitä, että kun kyseessä on kahden eri ministeriön ohjaukseen kuuluvasta viranomaisesta ja tehtävistä, niin yhteistyöstä tulisi säätää valtioneuvoston asetuksella. Tämä mahdollistaa samalla laaja-alaisesti eri viranomaisnäkökulmien huomioon ottamisen ja niiden yhteensovituksen jo säädösvalmisteluvaiheessa.

Lopuksi

LSAVI korostaa sitä, että poliisihallinnon uudistus on luonteeltaan sektorimainen ja putkihallinnollinen. Poikkihallinnollisuuden huomioon ottaminen ja viranomaisyhteistyön vahvistaminen on uudistuksen yksi suurista haasteista. Samalla uudistus hämärtää entisestään valtion paikallis- ja aluehallinnon roolia ja suhdetta toisiinsa, joka osaltaan edellyttäne laajempaa valtion aluehallinnon roolin, organisoinnin ja tehtävien uudelleenarviointia.

Ylijohtaja

Kari Häkämies

Johtaja

Lauri Latva-Äijö

JAKELU

Sisäasiainministeriö, kirjaamo

Sisäasiainministeriö, hankerekisteri HARE

Sisäasiainministeriö, lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko

